

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОСОФИИ И СОЦИАЛЬНЫХ НАУК
Кафедра психологии**

ПАРФЕНОВИЧ
Анастасия Анатольевна

**ВЗАИМОСВЯЗЬ АГРЕССИВНОСТИ И СТРАТЕГИЙ ПОВЕДЕНИЯ В
КОНФЛИКТНОЙ СИТУАЦИИ У ЛИЦ С АЛКОГОЛЬНОЙ
ЗАВИСИМОСТЬЮ**

Реферат дипломной работы

Научный руководитель:
кандидат психологических
наук, доцент И. Е. Метлицкий

Минск, 2017

РЕФЕРАТ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Объем дипломной работы составляет 59 страниц, включает 4 приложения и 43 использованных источника.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: СТРАТЕГИИ ПОВЕДЕНИЯ, АГРЕССИВНОСТЬ, КОНФЛИКТНАЯ СИТУАЦИЯ, АЛКОГОЛЬНАЯ ЗАВИСИМОСТЬ, СОПЕРНИЧЕСТВО, ИЗБЕГАНИЕ, СОТРУДНИЧЕСТВО, КОМПРОМИСС, ПРИСПОСОБЛЕНИЕ.

Объект исследования дипломной работы - агрессивность у лиц с алкогольной зависимостью.

Предмет исследования дипломной работы - взаимосвязь агрессивности и стратегий поведения в конфликтной ситуации у лиц с алкогольной зависимостью.

Цель исследования дипломной работы - выявить взаимосвязь между агрессивностью и стратегиями поведения в конфликтной ситуации лиц с алкогольной зависимостью.

Методология данного исследования базируется на бихевиоральной модели А. Басса и А. Берковица и модели позитивно-функционального конфликта Л. Козера. Были использованы следующие методики: опросник уровня агрессивности Басса-Дарки; методика диагностики предрасположенности личности к конфликтному поведению К. Томаса.

По итогам исследования были получены результаты, свидетельствующие о наличии взаимосвязи между агрессивностью и стратегиями поведения в конфликтной ситуации у лиц с алкогольной зависимостью. Были выявлены статистически значимые различия по уровню агрессивности между мужчинами и женщинами с алкогольной зависимостью, где уровень агрессивности у мужчин выше, чем у женщин. Также было обнаружено, что преобладающими стратегиями поведения у лиц с алкогольной зависимостью в трех представленных конфликтных ситуациях оказались «соперничество» и «избегание». В конфликтной ситуации как у мужчин, так и у женщин отсутствует тенденция к выбору преимущественной стратегии «сотрудничества».

Полученные результаты позволяют прогнозировать поведение индивида с алкогольной зависимостью в конфликтной ситуации. Таким образом, изучение агрессивности как черты личности человека с алкогольной зависимостью позволяет разработать коррекционные программы для исправления особенностей выбора стратегий поведения у лиц с алкогольной зависимостью в той или иной конфликтной ситуации.

РЭФЕРАТ ДЫПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Аб'ём дыпломнай работы складае 59 старонак і уключае 4 прыкладання і 43 выкарыстаных крыніцы.

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: СТРАТЕГІІ ПАВОДЗІН, АГРЭСІЎНАСЦЬ, КАНФЛІКТНАЯ СІТУАЦЫЯ, АЛКАГОЛЬНАЯ ЗАЛЕЖНАСЦЬ, СУПЕРНІЦТВА, ПАЗБЯГАННЕ, СУПРАЦОЎНІЦТВА, КАМПРАМІС, ПРЫСТАСАВАННЕ.

Аб'ект даследвання дыпломнай работы - агрэсіўнасць у асоб з алкагольнай залежнасцю.

Прадмет даследвання дыпломнай работы - узаемасувязь агрэсіўнасці і стратэгіі паводзін у канфліктнай сітуацыі ў асоб з алкагольнай залежнасцю.

Мэта даследвання дыпломнай работы - выявіць узаемасувязь паміж агрэсіўнасцю і стратэгіямі паводзін у канфліктнай сітуацыі асоб з алкагольнай залежнасцю.

Метадалогія дадзенага даследавання грунтуецца на біхевіяральнай мадэлі А. Баса і А. Берковіца і мадэлі пазітыўна-функцыянальнага канфлікту Л. Козера. Былі выкарыстаны наступныя метадыкі: апытальнік узроўню агрэсіўнасці Баса-Даркі; метадыка дыягностыкі схільнасці асобы да канфліктных паводзін К. Томаса.

Па выніках даследавання былі атрыманы рэзультаты, якія сведчаць аб наяўнасці ўзаемасувязі паміж агрэсіўнасцю і стратэгіямі паводзін у канфліктнай сітуацыі ў асоб з алкагольнай залежнасцю. Былі выяўлены статыстычна значныя адрозненні па ўзроўні агрэсіўнасці паміж мужчынамі і жанчынамі з алкагольнай залежнасцю, дзе ўзровень агрэсіўнасці ў мужчын вышэй, чым у жанчын. Таксама было выяўлена, што пераважнымі стратэгіямі паводзін у асоб з алкагольнай залежнасцю ў трох прадстаўленых канфліктных сітуацыях аказаліся «суперніцтва» і «пазбяганне». Падчас канфлікту як у мужчын, так і ў жанчын адсутнічае тэндэнцыя да выбару пераважнай стратэгіі «супрацоўніцтва».

Атрыманыя вынікі дазваляюць прагназаваць паводзіны індывіда з алкагольнай залежнасцю ў канфліктнай сітуацыі. Такім чынам, вывучэнне агрэсіўнасці як рысы асобы чалавека з алкагольнай залежнасцю дазваляе распрацаваць карэкцыйныя праграмы для выпраўлення асаблівасцяў выбару стратэгіі паводзін у асоб з алкагольнай залежнасцю ў той ці іншай канфліктнай сітуацыі.

GRADUATE THESIS SUMMARY

This thesis consists of 59 pages and includes 4 Appendixes and 43 sources.

KEYWORDS: BEHAVIORAL STRATEGIES, AGGRESSIVENESS, CONFLICT SITUATION, ALCOHOL ADDICTION, COMPETING, AVOIDING, ACCOMODATING, COLLABORATING, COMPROMISSING.

The object of the thesis research is the aggressiveness in patients with alcohol addiction.

The subject of the research is the correlation between aggressiveness and behavioral strategies in conflict situations in patients with alcohol addiction.

The aim of the thesis research is to determine the correlation between aggressiveness and behavioral strategies in conflict situations in patients with alcohol addiction.

The methodology of this study is based on a behavioral model A. Bass and A. Berkowitz and model positive-functional conflict, L. Coser. The following methods were used: a questionnaire level of aggressiveness Bass-Darky; method of diagnosis of predisposition to personality conflict behavior K. Thomas.

The study results indicate the presence of the relationship between aggression and behavioral strategies in conflict situations in patients with alcohol dependence. Were revealed statistically significant differences in the level of aggression between men and women with alcohol dependence, where the level of aggressiveness in men than in women. It was also found that the dominant strategies of behavior in individuals with alcohol addiction in the three presented conflict situations were «competing» and «avoiding». In a conflict situation, both men and women there is no predominant trend towards the choice of "collaborating" strategy.

The results allow to predict the behavior of an individual with alcohol addiction in a conflict situation. Thus, the study of aggression as a personality trait of a person with alcohol addiction allows to develop remedial programs to correct the strategy of choice of the behavior in individuals with alcohol addiction in a particular conflict situation.